

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

“Затверджую”
Декан економічного факультету

_____ проф. Панчишин С.М.
_____ вересень 2009 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

З дисципліни **"Бухгалтерський облік"**
Спеціальність **"Фінанси"**
Кваліфікація **бакалавр з економіки і підприємництва**
Форма навчання **денна**
Кафедра **обліку і аудиту**
Факультет **економічний**
Тип навчальної дисципліни: **дисципліна з циклу професійної підготовки, нормативна**
Рівень навчальної дисципліни: поглиблений
Рік вивчення **3**, курс **III**, семестр **6**
Всього **237** годин, або: $237/48=$ **5** кредити, в тому числі:
Лекцій **54** годин, або **1,13** кредити
Практичних занять **108** годин, або **2,25** кредити
Самостійна робота **50** годин, або **1,03** кредити
Іспит **6** семестр

Розглянуто
на засіданні кафедри обліку і аудиту
факультету

_____ серпня 2009 р.

Зав. кафедри обліку і аудиту
д.е.н., професор Ковалюк О.М. _____

Рекомендовано
метод. комісією

_____ серпня 2009 р.

Голова комісії _____

Складено: ас. кафедри обліку і аудиту Дюкарева Х.Л.

Львів – 2009

1. Мета і завдання вивчення дисципліни та її зв'язок з іншими дисциплінами

Метою вивчення дисципліни “Бухгалтерський облік” є отримання студентами знань, що складають теоретико-методичну базу бухгалтерського обліку, для її подальшого використання і поповнення при глибокому і предметному вивченні обліку та інших, пов'язаних з ним дисциплін.

Завдання вивчення курсу “Бухгалтерський облік” є:

- пізнання наукових засад побудови бухгалтерського обліку;
- вироблення системного підходу до опрацювання і використання фундаментальних основ обліку;
- освоєння методологічних елементів бухгалтерського обліку та його методичних прийомів;
- опрацювання типових функціонально-технологічних процедур ведення бухгалтерського обліку;
- ознайомлення з веденням бухгалтерського обліку за ділянками та документальним оформленням господарських операцій;
- ознайомлення з системою звітності підприємства.

Дана дисципліна передуює вивченню таких дисциплін як “Фінансовий облік”, “Управлінський облік”, “Аудит”, “Аналіз господарської діяльності”, “Звітність”.

Тематичний план

Розподіл годин з дисципліни “Бухгалтерський облік”

Тема	Лекції	Практичні	Самостійна робота
1. Бухгалтерський облік та його місце в системі управління підприємством	4	2	
2. Предмет, метод та методичні прийоми бухгалтерського обліку	6	2	
3. Бухгалтерські рахунки та метод подвійного запису	4	4	
4. Бухгалтерський баланс, його зміст та призначення	2	2	
5. Документування, інвентаризація та облікова реєстрація господарських операцій і майна підприємства	4	2	
6. Облікові регістри і форми бухгалтерського обліку	4	2	
7. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики на підприємстві	2	2	
8. Облік основних засобів та	6	4	

нематеріальних активів			
9.Облік запасів	4	4	
10.Облік грошових коштів	2	2	
11.Облік дебіторської заборгованості	4	2	
12.Облік кредиторської заборгованості	4	2	
13.Облік власного капіталу	2	2	
14.Облік витрат і доходів	4	2	
15.Основи фінансової звітності підприємства	2	2	
Всього	54	36	

Тема 1.Бухгалтерський облік та його місце в системі управління підприємством

Поняття обліку, його види та завдання. Користувачі облікової інформації. Основні принципи та вимоги до бухгалтерського обліку. Нормативно-правове регулювання облікової діяльності. Облікові вимірники.

Тема 2.Предмет, метод та методологічні прийоми бухгалтерського обліку

Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Поняття активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства. Класифікація активів підприємства та джерел їх утворення. Поняття методу та характеристика методологічних прийомів бухгалтерського обліку: документації, інвентаризації, рахунків, подвійного запису, оцінки, калькуляції, балансу та звітності.

Тема 3.Бухгалтерські рахунки та метод подвійного запису

Поняття бухгалтерських рахунків, їх структура та призначення. Синтетичні та аналітичні рахунки. Класифікація рахунків за структурою і призначенням.

Подвійний запис, його суть та значення. Види бухгалтерських проведення.

Класифікація рахунків за економічним змістом та відображення у Плані рахунків бухгалтерського обліку.

Тема 4.Бухгалтерський баланс, його зміст та призначення

Поняття про бухгалтерський баланс, загальна будова. Структура активу і пасиву балансу. Взаємозв'язок рахунків з балансом. Валюта балансу. Оцінка статей балансу. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями. П(С)БО 2 "Баланс".

Тема 5. Документування, інвентаризація та облікова реєстрація господарських операцій і майна підприємства

Місце і роль первинного обліку в системі бухгалтерського обліку підприємства. Класифікація первинних документів. Вимоги до змісту і оформлення документів. Порядок перевірки й опрацювання документів. Організація документообігу на підприємстві.

Інвентаризація як метод бухгалтерського обліку. Методика проведення інвентаризації та документальне оформлення її результатів.

Тема 6. Облікові регістри і форми бухгалтерського обліку.

Поняття облікових регістрів. Узагальнення інформації про господарські операції, активи, капітал та зобов'язання підприємства в облікових регістрах. Види і форми облікових регістрів. Помилки в облікових регістрах, способи їх виявлення та виправлення.

Форми бухгалтерського обліку. Характеристика меморіально-ордерної, журнальної, журнально-ордерної, спрощеної та автоматизованої форм обліку.

Тема 7. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики на підприємстві

Організаційні форми побудови бухгалтерського апарату на підприємстві. Типи організаційних структур апарату бухгалтерського обліку. Централізована і децентралізована бухгалтерія. Права і обов'язки бухгалтера.

Основні аспекти облікової політики підприємства. Формування наказів про облікову політику та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Тема 8. Облік основних засобів та нематеріальних активів

Поняття основних засобів, їх класифікація та оцінка. Організація аналітичного і синтетичного обліку основних засобів. Облік та документальне оформлення операцій з руху основних засобів, т.б. їх надходження, експлуатації, переоцінки, ремонту та вибуття. Облік амортизації основних засобів. Інвентаризація основних засобів. П(С)БО 7 "Основні засоби".

Загальні поняття про нематеріальні активи. Облік операцій з нематеріальними активами. П(С)БО 8 "Нематеріальні активи".

Тема 9.Облік запасів

Поняття запасів, їх класифікація та оцінка. Організація складського обліку запасів. Синтетичний облік та документування операцій з руху запасів в результаті їх надходження, використання, переоцінки та вибуття. Методи списання запасів при їх використанні.

Поняття та облік малоцінних і швидкозношуваних предметів, готової продукції, товарів.

Інвентаризація запасів.

Тема 10.Облік грошових коштів

Облік грошових коштів у касі. Загальні положення. Порядок надходження та використання готівкових коштів. Касова документація. Інвентаризація каси.

Форми безготівкових розрахунків. Облік грошових коштів на рахунках в банку. Облік грошових коштів в національній та іноземних валютах.

Облік інших грошових коштів та документів.

Відображення руху грошових коштів підприємства у фінансовій звітності.

Тема 11.Облік дебіторської заборгованості

Загальні поняття про дебіторську заборгованість підприємства. Довгострокова і поточна дебіторська заборгованість. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік іншої поточної дебіторської заборгованості. П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”.

Тема 12.Облік кредиторської заборгованості

Загальні поняття про кредиторську заборгованість /зобов'язання/. Види довгострокових та поточних зобов'язань.

Облік кредитних зобов'язань, розрахунків з постачальниками та підрядчиками, за податками і платежами, за страхування, з оплати праці та інших зобов'язань. П(С)БО 11”Зобов'язання”.

Тема 13.Облік власного капіталу

Поняття та види власного капіталу. Облік статутного, пайового, додаткового, резервного, вилученого і неоплачуваного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

Відображення змін у власному капіталі підприємства у фінансовій звітності.

Тема 14.Облік витрат і доходів

Загальні поняття про витрати і доходи підприємства з різними видами діяльності. Схема визнання та обліку витрат і доходів операційної, фінансової, інвестиційної, надзвичайної діяльності.

Облік витрат за елементами та видами діяльності в системі бухгалтерських рахунків класу 8 “Елементи витрат” і 9 “Витрати діяльності”. П(С)БО 15 “Дохід”, П(С)БО 16 “Витрати”.

Облік фінансових результатів.

Відображення доходів, витрат і фінансових результатів підприємства у фінансовій звітності.

Тема 15.Основи фінансової звітності підприємства

Фінансова звітність: призначення і склад, вимоги при складанні. Характеристика основних форм звітності. Баланс. Звіт про фінансові результати. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Примітки до фінансових звітів. П(С)БО 1- 6.

Список літератури та нормативних документів:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні».
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Реформування бухгалтерського обліку в Україні. Нормативи. Коментарі. – Луганськ, «Промдрук» ДСД «Лугань», 2000 т. 2.
3. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів спеціальності 7. 050106 « Облік і аудит». (Вид. 2-е , доп.і перероб.- Житомир: ЖІТІ, 2000.
4. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник. / За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця - Житомир : ЖІТІ, 2000.
5. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку. Навч. посібник / Під ред. М.В. Кужельного. - 5-те вид.і перероб. - К. : АСК., 1999
6. Пархоменко В.М., Баранцев П.П. Реформування бухгалтерського обліку. План рахунків.Положення (стандарти) бухгалтерського обліку - Луганськ, «Промдрук» ДСД «Лугань», 2000, т. I.
7. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. екон. спец. - 5-те вид. допов. й переробл.- К.: АСК ., 2000.
8. Фінансова звітність за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Практичний посібник. - К.: Лібра, 1999.
9. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні : Навчально-практичний посібник/ За ред С.Ф.Голова. – Дніпропетровськ, ТОВ “Баланс-Клуб”, 2000.
- 10.Кужельний М.В., Лінник В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: КНЕУ, 2001.

11. Теорія бухгалтерського обліку : Навчальний посібник/ за ред. Проф. Б.І.Валуєва.- Одеса : ОДЕУ; «Принт Майстер», 2001.
12. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами : приклади та коментарі. Практичний посібник. К.: Лібра, 2000
13. Закон України від 18.06.1991 р. № 1201-ХІІ “про цінні папери та фондову біржу”.
14. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів, розрахунків і інших статей балансу, затв. наказом Головного управління Державного казначейства України і Міністерства фінансів України від 30.10.98 р. № 90.
15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств та організацій, затв. наказом Міністерства Фінансів України від 30.11.99 р. № 291.
16. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон, затв. наказом Міністерства фінансів України від 10.06.99 р. №146.
17. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затв. постановою правління НБУ від 19.02.2001 р. № 72.
18. Положення про безготівкові розрахунки підприємств.
19. Закон України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” від 26.06.97 р. № 400/97 ВР.
20. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” від 18.01.2001 р. №2240-III.
21. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття ” від 2.03.2000 р. № 1533-III.
22. Закон України “Про розмір внесків на деякі види загальнообов’язкового соціального страхування” від 11.01.2001 р. № 2213-III.
23. Закон України “Про оплату праці” від 24..03.95 р. № 108/95/ВР
24. Закон України “Про відпустки” від 15.11.1996 р. № 504/96 ВР.
25. Інструкція про порядок обчислення і сплати внесків на державне соціальне страхування на випадок безробіття та обліку їх надходження до Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 18.12.2000 р. № 339.
26. Порядок обчислення середньої заробітної плати, затв. ПКМУ № 100 від 8.02.95 р.
27. Про застосування Порядку обчислення середньої заробітної плати (лист Мінпраці України від 21.09.99 р.)
28. Інструкція зі статистики заробітної плати, затв. наказом Міністерства статистики України від 11.12.95 р. № 323.
31. Нашкерська Г.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник.- Київ: Центр навчальної літератури, 2004. –464 с.

